

Dosarul nr. 2ra-1801/18

Prima instanță - Judecătoria Orhei, sediul Central (I .Movilă)

Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (E. Palanciuc, G. Dașchevici, V. Clima)

Î N C H E I E R E

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” împotriva Asociației Obștești „Societatea Vânturilor și Pescarilor din Republica Moldova”, intervenient accesoriu Primarul mun. Orhei privind recunoașterea valabilității contractului de activitate comună,

împotriva deciziei din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Asociația Obștească „Societatea Vânturilor și Pescarilor din Republica Moldova”, și apelul formulat de intervenient accesoriu Primarul mun. Orhei, s-a casat hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și s-a adoptata o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 28 august 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”, intervenient accesoriu Primăria or. Orhei cu privire la recunoașterea valabilității contractului de activitate comună încheiat la 12 mai 2010 până la 12 mai 2020.

În motivarea acțiunii a reiterat că la 12 mai 2010 a încheiat cu Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” contractul de activitate comună, obiectul căruia o constituia prestația comună a părților privind utilizarea rațională a lacului Orhei, aflat în folosința ultimei, în vederea dezvoltării pescuitului de agrement și creșterea peștelui în scopuri comerciale.

În temeiul contractului Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” a transmis în posesia și folosința Societății cu Răspundere Limitată „Catadri” lacul Orhei, iar reclamanta s-a obligat să achite pârâtei anual, până la 01 august, 24000 lei pentru utilizarea bazinului acvatic respectiv.

Conform pct. 2.10 al contractului s-a angajat să populeze bazinul în cauză cu puiet de pește, iar conform pct. 2.7 al aceluiași contract, să efectueze lucrări de

reparație a instalațiilor hidrotehnice și să asigure amenajarea și întreținerea bazinului acvatic, conform pct. 2.5 al contractului.

Reclamantul a relatat că în vederea realizării angajamentelor asumate în contract, a întreprins acțiuni cu privire la popularea bazinului acvatic cu puiet de Fitofag Nobil, Fitofag Sînger, Crap (cu vârsta de 1 an) în cantitate totală de 2000 kg, ce a fost procurat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Tehner-Com”, fapt confirmat prin facturile fiscale din 10 mai 2011. Popularea bazinului acvatic cu puiet de pește se confirmă prin actele cu privire la popularea puietului de pește din 10 mai 2011.

În toamna anului 2011, în vederea executării obligațiilor ce rezultă din pct. 2.5 din contract, a inițiat procedurile corespunzătoare în vederea remedierii ecosistemului lacului prin defrișarea plantelor acvatice, prelucrarea depunerilor subacvatice, etc., fiind obținute toate actele necesare în vederea evacuării apei din lacul de acumulare Orhei, însă pârâta a întreprins un șir de acțiuni ce au împiedicat reclamanta în realizarea drepturilor și obligațiilor născute în temeiul contractului din 12 mai 2010.

Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” invocând existența unor presupuse datorii și evacuarea samavolnică a apei din lac, a somat Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” despre rezilierea unilaterală a contractului, motiv pentru care reclamanta a sesizat instanța de judecată, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016 cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Catadri” împotriva Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” a fost admisă și s-a anulat acordul de reziliere a contractului de activitate comună din 12 mai 2010, s-a declarat valabil contractul de activitate comună încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” și Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” până la 12 mai 2015, decizia dată devenind irevocabilă la 06 iulie 2016.

Potrivit pct. 5.1 din contractul de activitate comună din 12 mai 2010, contractul este încheiat pe un termen de 5 ani. Astfel, în temeiul clauzei contractuale respective, termenul de valabilitate a contractului a fost stabilit până la 12 mai 2015, iar potrivit pct. 5.3 din contractul menționat, contractul poate fi prelungit pe un termen de 5 ani, dacă la momentul expirării acestuia părțile nu-și vor exprima în mod oficial dezacordul.

Reclamantul a menționat că începând cu luna iunie 2012 și până în iulie 2016 părțile contractante au fost implicate într-un proces judiciar cu privire la drepturile ce decurg din contractul de activitate comună din 12 mai 2010, iar la expirarea termenului contractului 12 mai 2015, din partea pârâtei nu a parvenit nici o notificare/ somație în sensul pct. 5.3 din contract, prin care ultimul și-ar fi exprimat intenția de a înceta relațiile contractuale, sau dezacordul în sensul prelungirii contractului.

În opinia reclamantului în speță sunt aplicabile prevederile art. 667 alin. (3); 875, 904 alin. (1) și 694 alin. (1) Cod civil, iar inacțiunea pârâtei în sensul prevederilor pct. 5.3 din contractul menționat, echivalează, cu o manifestare a disponibilității acesteia de a continua aceste raporturi, fapt perceput și acceptat de către reclamantă în sensul continuării relațiilor de colaborare pentru valorificarea potențialului economic al lacului Orhei.

Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” a indicat că după 12 mai 2015 a continuat să posede și să folosească bazinul acvatic, a inițiat procedurile legale pentru obținerea avizelor și autorizațiilor autorităților abilitate necesare pentru evacuarea apei din lac, menționând că evacuarea apei din lac este necesară atât pentru inițierea lucrărilor de reparație a instalațiilor hidrotehnice, defrișarea cioturilor arborilor rămași în apă, lichidarea stufului care provoacă înnămolirea lacului, lichidarea focarelor de infecție contagioasă, cât și pentru realizarea dreptului reclamantei de a efectua pescuitul comercial.

Din raportul tehnic cu privire la starea construcțiilor nodului hidrotehnic al iazului acumulator de apă din or. Orhei din 26 noiembrie 2015 rezultă că bazinul acvatic este într-o stare deplorabilă, iar pentru curățarea albiei lacului de nămol este necesară evacuarea totală a apei și întru respectarea prescripțiilor legale, reclamanta a înaintat un șir de demersuri în adresa Direcției situațiilor excepționale Orhei, Agenției „Apele Moldovei”, Inspecției ecologice Orhei, Primarului or. Orhei pentru obținerea avizelor necesare în acest sens.

Prin scrisoarea nr. 03-04/659 din 27 iunie 2016, întru realizarea hotărârii nr. 8 a Centrului de Sănătate Publică Orhei, Agenția „Apele Moldovei” a acceptat efectuarea lucrărilor de evacuare a apei, cu condiția respectării siguranței și sub controlul Inspecției Ecologice Orhei și a Direcției situații excepționale Orhei.

În acest sens, de comun acord cu Inspecția Ecologică Orhei și a Direcția situații excepționale Orhei a fost elaborat graficul și regimul de evacuare a apei din bazinul acvatic Orhei și odată cu începerea lucrărilor de evacuare a apei, reclamanta din nou s-a ciocnit cu diferite obstacole create de către pârâtă, ce împiedică exercitarea acțiunilor propuse și dreptul de a captura peștele ce aparține cu drept de proprietate reclamantei.

La 14 noiembrie 2016, reclamanta a recepționat somația pârâtei, prin care aceasta a comunicat că nu și-a dat consimțământul său în nici un mod tacit, nici în mod scris pentru prelungirea contractului și este categoric împotriva prelungirii contractului menționat. A mai invocat că reclamanta nu a executat nici una din obligațiile asumate în temeiul contractului de activitate comună din 12 mai 2010, popularea lacului cu pește, achitarea prețului contractului în termenul stabilit și pârâta a făcut un denunț calomnios la organele de drept cu privire la preținsele acțiuni ilegale/samavolnice ale reclamantei, ce au cauzat pârâtei presupuse daune considerabile (evacuarea apei și nimicirea faunei din bazinul acvatic), ce s-a dovedit a fi neîntemeiat, deoarece prin ordonanța Procuraturii raionului Orhei din 03 ianuarie 2017 s-a refuzat în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal privind tragerea la răspundere penală pentru acțiunile samavolnice a administratorului reclamantei.

Prin hotărârea din 16 februarie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” împotriva Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”, intervenient accesoriu Primăria or. Orhei s-a admis.

S-a recunoscut valabilitatea contractului de activitate comună încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” și Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” de la 12 mai 2010 până la 12 mai 2020.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 13 martie 2018, Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” a declarat apel împotriva hotărârii din 16 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central solicitând casarea hotărârii menționate și respingerea cererii de chemare în judecată.

La 19 martie 2018, reprezentantul Primarului or. Orhei, Labliuc Serghei a depus cerere de apel nemotivat. Ulterior a depus cerere de alăturare la apelul Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”.

Prin decizia din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” și cererea de alăturare la apel formulată de Primarul mun. Orhei.

S-a casat integral hotărârea din 16 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care:

cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” împotriva Asociației Obștești „Societatea Vânturilor și Pescarilor din Republica Moldova”, intervenient accesoriu Primarul mun. Orhei privind recunoașterea valabilității contractului de activitate comună, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța a constatat că Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” și-a manifestat în repetate rânduri, până la survenirea termenului contractului, obiecțiile referitoare la menținerea raporturilor contractuale, fapt expus exclusiv în scrisorile din 22 aprilie 2010, 09 noiembrie 2011 și 22 mai 2012.

Instanța a mai reținut că clauzele contractului încheiat nu instituiau un termen, de până la expirarea contractului, pentru manifestarea de către apelantă a dezacordului de prelungire a raporturilor contractuale, iar dezacordul acesteia din urmă s-a manifestat prin acțiunile pertinente întreprinse de acesta, manifestate pe tot parcursul valabilității contractului, respectiv și în termenul instituit de art. 915 Cod civil, astfel în speță nefiind întrunite temeiurile legale și contractuale pentru a recunoaște contractual din 12 mai 2010, ca fiind prelungit.

La survenirea termenului de valabilitate a contractului, 12 mai 2015, declarația Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” de reziliere a acestuia era în vigoare, anularea actelor cu privire la rezilierea contractului dat și declararea valabilității contractului pe perioada de până la 12 mai 2015, fiind realizată doar la 02 februarie 2016, prin decizia Curții de Apel Chișinău.

Instanța de apel a conchis că valabilitatea contractului a fost stabilită prin hotărâre judecătorească la 02 februarie 2016, iar realizarea unei acțiuni pozitive suplimentare, respectiv a declarațiilor împotriva continuării raporturilor contractuale în corespundere cu pct.5.3 al contractului și art.915, nu era posibilă. Pct.5.3 al contractului nu instituie în mod imperativ continuitatea raporturilor contractuale în cazul ne-înaintării obiecțiilor oficiale, ci statuează că contractul poate fi prelungit doar pentru o perioadă de încă 5 ani.

La 11 iulie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” a declarat recurs împotriva deciziei din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 16 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Ca temei de drept recurentul a invocat prevederile art. 432 alin.2) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În motivare a indicat că la examinarea cauzei instanța de apel, a aplicat eronat legea materială. Asociația Obștească „Societatea Vânturilor și Pescarilor din Republica Moldova” nu a notificat Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” despre faptul că relațiile comerciale dintre părți nu vor mai fi prelungite nici după data expirării contractului și nici după pronunțarea deciziei instanței de apel, prin care a fost recunoscută valabilitatea contractului și ilegalitatea rezilierii unilaterale a contractului.

În temeiul pct.5.3 al Contractului și a prevederilor art.667 alin.(1) și 688 alin.(1) contractual a fost prelungit în mod tacit pentru o perioadă de 5 ani, adică până în 2020. Însă, la examinarea apelului instanța de apel nu a ținut cont de aceste prevederi și nu le-a aplicat și astfel, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Prin referința depusă la 14 august 2018, Asociația Obștească „Societatea Vânturilor și Pescarilor din Republica Moldova” a indicat că recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” este nefondat, iar decizia instanței de apel este legală și întemeiată. În recurs, recurentul nu a indicat careva erori de drept admise de instanța de apel, nu conține temeiurile obiective și legale în baza cărora decizia instanței de apel ar putea fi casată. A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

La 23 august 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri” a depus recurs suplimentar.

A relatat că nu este de acord cu soluția instanței de apel. Scrisoarea din 22 aprilie 2010 la care s-a referit instanța de apel, este absolut irelevantă cauzei, deoarece, contractul a fost încheiat la 12 mai 2010 și astfel, dacă Asociația Obștească „Societatea Vânturilor și Pescarilor din Republica Moldova” nu avea să aibă intenția de a întreține relații contractuale cu Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri”, nu era să încheie acest contract.

La fel, și scrisoare din 09 noiembrie 2011, nu este relevantă, deoarece, prin această scrisoare Asociația Obștească „Societatea Vânturilor și Pescarilor din Republica Moldova” nu și-a manifestat dezacordul referitor la prelungirea relațiilor contractuale, dar a avertizat recurentul că o să inițieze procedura de reziliere a contractului, dacă nu vor fi îndeplinite un șir de condiții.

Recurentul a invocat că odată cu pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016, scrisoare din 22 mai 2012, nu mai avea nici un efect juridic și nu mai putea fi considerată ca o înștiințare despre faptul nedorinței de prelungire a relațiilor contractuale.

În conformitate cu pct.5.3 la contractului temei de neprelungire a contractului după expirarea termenului constituia o notificare oficială și nicidecum alte acțiuni, dat fiind faptul că părțile au reglementat în contract sintagma notificare oficială.

Prin pct. 5.3 părțile au subînțeles nu doar posibilitatea unei alte prelungiri, dar prelungirea automată a termenului contractului, în caz de lipsă a notificării de a nu-l prelungi, iar în temeiul art.725 alin.(2) Cod civil pct. 5.3 urma a fi interpretat anume așa.

Instanța de apel nu a aplicat prevederile art.725 alin.(2) și 729 alin.(1) Cod civil și astfel, instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

La 14 septembrie 2018, Asociația Obștească „Societatea Vânturilor și Pescarilor din Republica Moldova” a depus referință suplimentară, prin care a solicitat respingerea recursului.

Prin referința depusă la 17 octombrie 2018, reprezentantul Primarului mun. Orhei, Sidorenco Maxim a indicat că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și a solicitat respingerea acestuia.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 04 iulie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cererea de recurs a fost declarată la 11 iulie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catadri”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari